

Oponentský posudek diplomové práce Bc. Jany Dvořákové „Filozofické aspekty výchovy v dialogu mezi Wolfgangem Brezinkou a Zygmuntem Baumanem“

Diplomová práce Bc. Jany Dvořákové „Filozofické aspekty výchovy v dialogu mezi Wolfgangem Brezinkou a Zygmuntem Baumanem“ je nepříliš zdařilým pokusem zachytit problematiku filozofických aspektů výchovy v dialogu mezi Wolfgangem Brezinkou a Zygmuntem Baumanem. Cílem diplomové práce je podle autorky srovnat filozofické aspekty výchovy prezentované v díle současného německého pedagoga W. Brezinky, a sociologických a filozofických přístupů „týkajících se jednotlivce a jeho postavení ve společnosti“, zkoumaných ve studiích Z. Baumana, jehož přínos podle autorky spočívá především v jeho pojednáních o postmoderním konzumerismu. Naproti tomu W. Brezinka svým kritickým racionalismem podle jejího názoru „implementoval do německé pedagogiky teorii analytické vědy o výchově“, přičemž platí, že jeho dalším velkým tématem byla současně „také věda a víra“.

Autorka ve svých zkoumáních sice vychází z podnětné teze, že „obor pedagogiky se bez filozofických aspektů výchovy neobejde“, ale celkové zdůvodnění, argumentace a hlubší vysvětlení podporující platnost této teze jsou velmi nejasné, problematické a na mnoha místech nepropracované a nepřesvědčivé. Autorka nikde blíže neuvádí, proč je zvolené téma, které má primárně význam v kontextu zkoumání exaktních vědeckých oborů – pedagogiky, sociologie, resp. psychologie – nutné zkoumat také z hlediska filosofie. I když je patrné, že autorka věnovala značné úsilí prozkoumat dané téma i díla uvedených autorů, bohužel se jí ale nepodařilo úspěšně zvládnout danou problematiku přesvědčivým způsobem v jejích širších filozofických souvislostech a postihnout adekvátním způsobem jeho výsledky. Práce je tak neorganickým celkem čtyř kapitol, u nichž není jasná jejich hlubší vnitřní souvislost a cíle. Autorka se spokojuje s pouhým citováním myšlenek uvedených autorů, provádí jejich deskriptivní komparaci a chybí kritické hodnocení uvedených koncepcí. Zůstává tak nesourodým konglomerátem různých tezí a citátů s velmi slabou odbornou úrovní.

Z hlediska formálních kritérií lze sice konstatovat, že název a struktura předložené práce odpovídá zadání zvoleného tématu. Lze také konstatovat, že autorka nic podstatného neopomenula (zadání, obsah, úvod, závěr, resumé v češtině a cizím jazyce, seznam použité literatury). Na druhé straně z hlediska obsahových kritérií práce prokazuje řadu vážných problémů a nedostatků, např. R.Descartes přece nemohl reflektovat dopady Lisabonské katastrofy v roce 1755 (s. 48), neorganický exkurs k M. Heideggerovi (s. 51), následný skok k S.Toulminovi (s. 52), údajné pojetí dvou odlišných směrů současné etiky (s. 54),

temporalita a její údajný vliv v pluralitní současné společnosti (s.64), atd. Na mnoha místech není vůbec jasné, z jakého hlediska je celá problematika zkoumána – z hlediska sociologie, filozofie, sociální psychologie, pedagogiky, etiky, apod. Na druhé straně lze ale předpokládat, že po přepracování některých problematických částí a nutných věcných úpravách by bylo možné danou práci v nové podobě úspěšně obhájit. Bohužel její předložená podoba nesplňuje požadavy kladené tento typ diplomové práce a nelze ji v dané podobě doporučit k obhajobě.

Navržená známka

nedostatečně

V Praze 14. června 2018

PhDr. Vlastimil Zátka, CSc.